

48. kongres ERA-EDTA v Praze (23.–26. 6. 2011)

Ve dnech 23.–26. 6. 2011 se v Kongresovém centru v Praze konal 48. kongres Evropské renální asociace-Evropské dialyzačně transplantační asociace (ERA-EDTA). Program kongresu byl rozdělen do sedmi paralelních, tematicky organizovaných sekcí (experimentální nefrologie, akutní selhání ledvin, klinická nefrologie, dialýza, transplantace, cévní nemoci ledvin a obecná nefrologie) celkem s více než 60 symposií včetně volných sdělení. Součástí programu byly také tři plenární přednášky, dvě sekce věnované prezentaci výsledků nových klinických studií (late breaking trials), prezentace pracovních skupin ERA-EDTA. V posterové sekci bylo prezentováno více než 1 100 posterů (cca 60 % z 1 960 přihlášených). Kongresu předcházelo osm kursů kontinuálního vzdělávání a do programu bylo zařazeno také 17 firemních symposií.

Kongresu se zúčastnilo 8 009 registrovaných delegátů, po započtení zástupců vystavovatelů vzrostl celkový počet účastníků na 10 660. Šlo tedy zřejmě o největší kongres, který se v České republice konal a také o největší samostatný kongres ERA-EDTA. Z celkového počtu registrovaných účastníků bylo 65 % z Evropy, 35 % z dalších zemí, zejména z Asie. Ve srovnání s posledním samostatným kongresem ERA-EDTA ve Stockholmu v roce 2008 vzrostl počet účastníků o více než tisíc, a to zejména díky dramatickému nárůstu počtu účastníků z východní Asie, zejména z Číny a Japonska (asi ze 400 na 1 240).

V rámci slavnostního zahájení kongresu byly poprvé předány ceny ERA-EDTA za celoživotní dílo, a to **prof. Norbertu Lameireovi**, jehož hlavním zájmem bylo vždy akutní selhání ledvin a peritoneální dialýza, jednomu z průkopníků chronické hemodialýzy **prof. Stanley Shaldonovi** a bývalému prezidentovi Mezinárodní nefrologické společnosti **prof. Eberhardu Ritzovi**, jehož hlavními zájmy byly a jsou renální kostní choroba, diabetická nefropatie a kardiovaskulární komplikace chronického onemocnění ledvin.

Hlavní přednášku přednesl bývalý prezident Akademie věd České republiky prof. Václav Pačes, který se zabýval genetickými rozdíly mezi člověkem a šimpanzem, tedy tím, co geneticky dělá člověka člověkem. Kulturní program slavnostního zahájení obstaralo s velkým úspěchem pražské Černé divadlo.

Vrcholem programu byly plenární přednášky a prezentace výsledků nových klinických studií. *Prof. Norbert Lameire* z Gentu (Belgie) se zabýval ve své přednášce „*Nefrologie v nespravedlivém světě*“ omezenou dostupností náhrady funkce ledvin v rozvojových zemích a nutností časného screeningu chronického onemocnění ledvin. *Prof. Joachim Anders* z Mnichova (Německo) objasnil ve své přednášce současné názory na *patogenezi systémového lupus erythematosus* a zdůraznil podobnost mezi tímto onemocněním a chronickou virovou infekcí. Poslední plenární přednášku přednesl *Ing. Stanislav Kmoč* z Ústavu dědičných metabolických chorob I. LF UK a VFN v Praze, který se dlouhodobě zabývá *genetickým podkladem familiární juvenilní hyperurikemické nefropatie*. Vysvětlil, že jde o geneticky heterogenní onemocnění patogeneticky podmíněné poruchou sekrece uromodulinu. Nedávné celogenomové analýzy ukázaly, že porucha funkce uromodulinu může být jedním z hlavních rizikových faktorů chronického onemocnění ledvin v běžné populaci.

Nejvýznamnější studií prezentovanou v sekci nových klinických studií (Late breaking trials) byla *studie BEAM*, která byla v den prezentace na kongresu současně publikována v *New England Journal of Medicine*. Bardoxolon, látka s protizánětlivými a antioxidačními účinky, zvýšila u pacientů s diabetem 2. typu a chronickým onemocněním ledvin ve stadiu 3b a 4 odhadovanou glomerulární filtraci o téměř 50 %. Tento rychle vzniklý a na dávce bardoxolonu závislý účinek přetrvával po celou dobu podávání a částečně přetrvával i čtyři týdny po jeho vysazení. Dále byly prezentovány výsledky dvou studií srovnávajících hemodiafiltraci a hemodialýzu se závěrem, že pro příznivý prognostický efekt hemodiafiltrace je nutný velký výměňový objem tekutin (více než 17 litrů, resp. 20 litrů). Ve *studii RAVE* byla jednorázová léčba rituximabem u pacientů s nově diagnostikovanou či relabující ANCA-asociovanou vaskulitidou stejně účinná jako 18měsíční konvenční léčba cyklofosfamidem a azathioprinem.

Kongres ERA-EDTA se do Prahy vrátil po 31 letech, naposledy ho v Praze v roce 1980 pořádal prof. Albert Válek, tehdy ale v Průmyslovém paláci „pouze“ asi s 2 000 účastníky. 2. kongres Mezinárodní nefrologické společnosti, kterému předsedal v Obecním domě v Praze v roce 1963 prof. Jan Brod, měl jen 899 účastníků. Získat kongres do Prahy nebylo vůbec snadné, zejména proto, že Kongresové centrum v Praze nemělo požadovaný rozsah výstavních ploch. K rozhodnutí výboru ERA-EDTA organizovat kongres v Praze významně přispěl prezident ERA-EDTA prof. Gérard London a také dlouhodobé úsilí České nefrologické společnosti charakterizované mj. organizací řady dalších, i když podstatně menších nefrologických kongresů, kongresů Mezinárodní společnosti pro čištění krve (ISBP) v letech 1999 a 2007, ANCA workshopu v roce 2003 a zejména Euro-PD v roce 2005.

U příležitosti kongresu ERA-EDTA vyšlo speciální číslo časopisu České nefrologické společnosti *Kidney and Blood Pressure Research* s 13 přehlednými referáty, které také zazněly na kongresu. Toto číslo bylo v kongresových taškách k dispozici všem delegátům kongresu.

Vladimír Tesář